

การจัดการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐาน หลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565

รศ.ดร. ลดาวัลย์ พวงจิตร

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การประชุมชี้แจงแนวทางการเขียนเล่มหลักสูตร
ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565

โดย คณะกรรมการการศึกษา

วันที่ 21 ตุลาคม 2565 ออนไลน์ผ่านโปรแกรม Cisco Webex

อว. ประกาศ กฎกระทรวง ว่าด้วยมาตรฐานการอุดมศึกษา

ขับเคลื่อนนโยบายการปฏิรูปอุดมศึกษาของรัฐบาล

กฎกระทรวง
มาตรฐาน
การอุดมศึกษา

เพื่อส่งเสริมให้เกิดการ
พัฒนาและยกระดับ

การศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศ

พัฒนากำลังคน

ให้มีความเชี่ยวชาญตอบสนอง
ต่อความต้องการของประเทศ

**สร้างขีดความสามารถ
ในการแข่งขันในระดับโลกได้**

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

"ขับเคลื่อนประเทศด้วยวิทย์และศิลป์ เพื่อก้าวสู่ประเทศพัฒนาแล้ว"

กฎกระทรวงเกี่ยวกับมาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕

มาตรฐาน
การจัดการศึกษา
ระดับอุดมศึกษา
พ.ศ. ๒๕๖๕

1

แนวทางการจัดการศึกษา
ที่มีคุณภาพ ทั้งด้าน
ศักยภาพและความพร้อม
การดำเนินการตามหน้าที่
และอำนาจ การพัฒนา
ตนเองอย่างต่อเนื่องตาม
หลักธรรมาภิบาล

มาตรฐาน
หลักสูตรการศึกษา
ระดับอุดมศึกษา
พ.ศ. ๒๕๖๕

2

ข้อกำหนดขั้นต่ำของ
หลักสูตรการศึกษา
คุณลักษณะ คุณภาพ
และเกณฑ์อื่น เพื่อใช้เป็น
เกณฑ์ในการส่งเสริม การ
กำกับดูแล การตรวจสอบ
ติดตามและประเมินผล

มาตรฐาน
ตำแหน่งทางวิชาการ
ในสถาบันอุดมศึกษา
พ.ศ. ๒๕๖๕

3

ช่องทางการพัฒนา
คุณภาพวิชาการและ
นวัตกรรมของประเทศ
เพื่อก้าวสู่ความเป็น
สถาบันอุดมศึกษาชั้นนำ
ระดับนานาชาติ

กำหนดมาตรฐาน
การอุดมศึกษาอื่น
พ.ศ. ๒๕๖๕

4

กำหนดให้”มาตรฐาน
คุณวุฒิระดับอุดมศึกษา”
เป็นมาตรฐานอื่นใน
มาตรฐานการอุดมศึกษา
เพื่อส่งเสริม กำกับดูแล
ตรวจสอบ ติดตามและ
ประเมินผล

มาตรฐาน
คุณวุฒิ
ระดับอุดมศึกษา
พ.ศ. ๒๕๖๕

5

กำหนดให้ผลลัพธ์การ
เรียนรู้ที่เกิดจากการศึกษา
ในแต่ละระดับมีอย่างน้อย
4 ด้าน คือ (1) ด้านความรู้
(2) ด้านทักษะ (3) ด้าน
จริยธรรม และ (4) ด้าน
ลักษณะบุคคล

31 มีนาคม 2565

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

27 กันยายน 2565

มีผลใช้บังคับ

กำหนดมาตรฐานหลักสูตรทุกระดับการศึกษา เป็นหน่วยกิตขั้นต่ำ และผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิ

กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาต้องมีระบบประกันคุณภาพผลลัพธ์การเรียนรู้จริงของทุกหลักสูตร การติดตาม ประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ที่สามารถติดตามตรวจสอบได้

กำหนดเรื่องการเทียบโอนหน่วยกิต / การสะสมผลการเรียนรู้โดยระบบคลังหน่วยกิต / หลักสูตรควบสองปริญญา / การเทียบวุฒิจากต่างประเทศ / การเทียบหลักสูตรการศึกษาที่จัดโดยองค์กรวิชาชีพ /

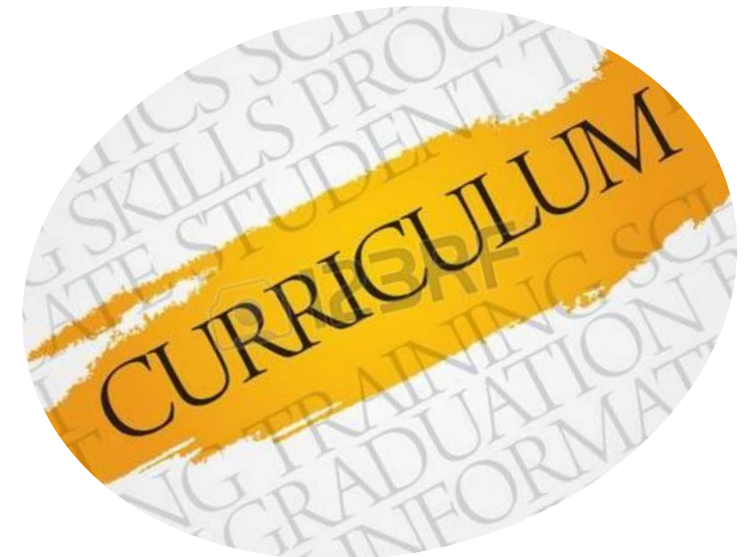

กำหนดรายการที่ต้องรายงานในเล่มหลักสูตรการศึกษา

10 หัวข้อที่ต้องรายงานในเล่มหลักสูตร

- 01 ชื่อปริญญา และสาขาวิชา
- 02 ปรัชญา วัตถุประสงค์ และผลลัพธ์การเรียนรู้
- 03 โครงสร้างหลักสูตร รายวิชา และหน่วยกิต
- 04 การจัดกระบวนการเรียนรู้
- 05 ความพร้อมและศักยภาพในการบริหารจัดการหลักสูตร รวมถึงคณาจารย์และที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
- 06 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา
- 07 การประเมินผลการเรียนและเกณฑ์การสำเร็จการศึกษา
- 08 การประกันคุณภาพหลักสูตร
- 09 ระบบและกลไกในการพัฒนาหลักสูตร
- 10 รายการอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

กำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้สำเร็จการศึกษาทุกระดับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ต้องมีอย่างน้อย 4 ด้าน

ข้อ ๗ ผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้สำเร็จการศึกษาทุกระดับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ต้องมีอย่างน้อยสี่ด้าน ดังต่อไปนี้

- (๑) ด้านความรู้
- (๒) ด้านทักษะ
- (๓) ด้านจริยธรรม
- (๔) ด้านลักษณะบุคคล

รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ต้องมีระบบประกันคุณภาพผลลัพธ์การเรียนรู้จริงของทุกหลักสูตร และติดตามประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ ที่สามารถติดตามตรวจสอบได้ตามหลักธรรมาภิบาล

ยกเลิกกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และมาตรฐานคุณวุฒิสาขาวิชา
ทุกฉบับ

ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา

01 เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอนุปริญญา
พ.ศ. 2565

02 เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี
พ.ศ. 2565

03 เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา
พ.ศ. 2565

04 รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐาน
คุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565

05 หลักเกณฑ์และวิธีการเทียบโอนหน่วยกิตและ
ผลการศึกษาในระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565

06 แนวทางการดำเนินงานคลังหน่วยกิตในระดับ
อุดมศึกษา พ.ศ. 2565

แนวทางการพิจารณาเทียบหลักสูตรการศึกษาใน
ประเทศกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565

แนวทางการพิจารณาเทียบคุณวุฒิผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษา
จากต่างประเทศกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565

หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา พ.ศ. 2565

มาตรฐานหลักสูตรควบระดับปริญญาตรีสองปริญญาหรือหลักสูตร
ควบระดับปริญญาโทสองปริญญา ในสาขาวิชาที่ต่างกัน พ.ศ. 2565

มาตรฐานหลักสูตรควบระดับปริญญาตรีและปริญญาโทหรือ
หลักสูตรควบปริญญาโทและปริญญาเอก พ.ศ. 2565

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการแต่งตั้งหรือมอบหมายผู้
ตรวจสอบ และการตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษา พ.ศ.
2565

คุณสมบัติอาจารย์ประจำหลักสูตร / อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร / อาจารย์ผู้สอน / อาจารย์พิเศษ / อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์

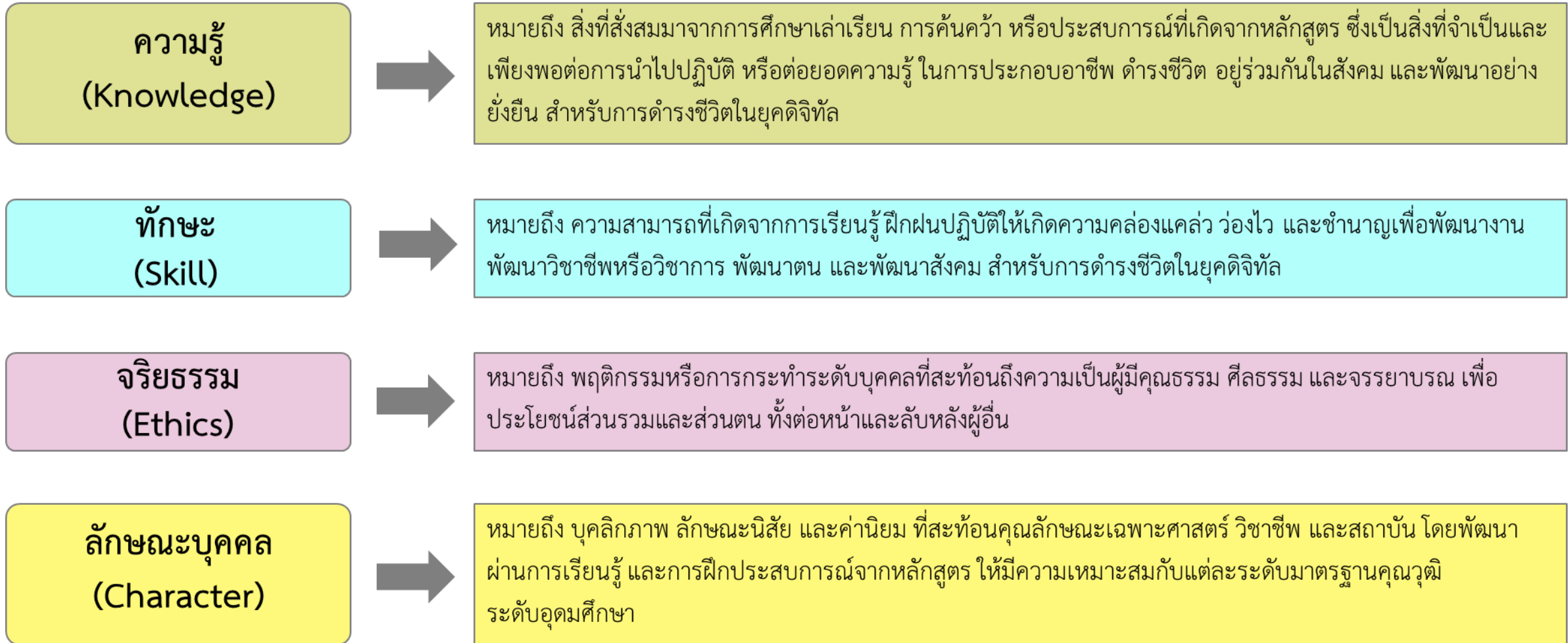

โครงสร้างหลักสูตร

- **ปริญญาตรี** ประกอบด้วย **หมวดวิชาศึกษาทั่วไป** (ไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต) **หมวดวิชาเฉพาะ** และ**หมวดวิชาเลือกเสรี** (ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต)
- **ปริญญาโท** ประกอบด้วย **แผน 1** แบบวิชาการ (ทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต) และ **แผน 2** แบบวิชาชีพ (ทำการค้นคว้าอิสระ ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต)
- **ปริญญาเอก** ประกอบด้วย **แผน 1** (ทำวิทยานิพนธ์อย่างเดียว) **แผน 2** (ศึกษารายวิชาและทำวิทยานิพนธ์)

ประกาศ!!!

ประกาศ..รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ พ.ศ. 2565

ความรู้

อนุปริญญา	ปริญญาตรี	ประกาศนียบัตรบัณฑิต	ปริญญาโท	ประกาศนียบัตรบัณฑิต ชั้นสูง	ปริญญาเอก
ความรู้ที่จำเป็นและเพียงพอสำหรับการนำไปใช้ทำงานตามบทบาทหน้าที่	ความรู้ที่จำเป็นและเพียงพอต่อการนำไปปฏิบัติ ต่อยอดความรู้ ปรับใช้ ความรู้ เพื่อการพัฒนางาน	ความรู้ที่จำเป็นและเพียงพอต่อการนำไปปฏิบัติ ต่อยอดความรู้ และเชื่อมโยงความรู้ใหม่เพื่อพัฒนาวิชาชีพ	ความรู้ที่จำเป็นและเพียงพอต่อการนำไปปฏิบัติ ต่อยอดความรู้ และเชื่อมโยงความรู้ใหม่เพื่อการค้นพบ และสร้างสิ่งใหม่ที่เป็นที่ยอมรับ	ความรู้ที่จำเป็นและเพียงพอต่อการนำไปปฏิบัติ ต่อยอดความรู้ และเชื่อมโยงสร้างองค์ความรู้ใหม่เชิงปฏิบัติในการแก้ปัญหาทางวิชาชีพแบบองค์รวมและเป็นที่ยอมรับ	ความรู้ที่จำเป็นและเพียงพอต่อการนำไปปฏิบัติ ต่อยอดความรู้ เชื่อมโยงความรู้ และการใช้กระบวนการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่นำไปสู่การแก้ปัญหาแบบองค์รวม ซึ่งเป็นที่ยอมรับและอ้างอิงได้ และหรือปรับใช้ในบริบทอื่นได้

ทักษะ

อนุปริญญา	ปริญญาตรี	ประกาศนียบัตรบัณฑิต	ปริญญาโท	ประกาศนียบัตรบัณฑิต ชั้นสูง	ปริญญาเอก
<p>๑. ทักษะการเรียนรู้ การเรียนรู้ด้วยตนเอง ในการปฏิบัติงานได้ ตามแนวปฏิบัติที่กำหนด</p> <p>๒. ทักษะด้านดิจิทัล</p>	<p>๑. ทักษะการเรียนรู้ การเรียนรู้ด้วยตนเอง ในการปฏิบัติ และการปรับปรุงพัฒนางาน เพื่อการประกอบอาชีพ</p> <p>๒. ทักษะด้านดิจิทัล</p>	<p>๑. ทักษะการเรียนรู้ การเรียนรู้ด้วยตนเอง ในการปฏิบัติ และการปรับปรุงพัฒนางาน ให้มีความเป็นมืออาชีพ</p> <p>๒. ทักษะด้านดิจิทัล</p>	<p>๑. ทักษะการเรียนรู้ การเรียนรู้ด้วยตนเอง และ ทักษะการสร้างความรู้ ในการปฏิบัติ การคิดริเริ่ม สร้างสิ่งใหม่ เพื่อสร้างความรู้ใหม่เชิงวิชาการ หรือวิชาชีพ</p> <p>๒. ทักษะด้านดิจิทัล</p>	<p>๑. ทักษะการเรียนรู้ การเรียนรู้ด้วยตนเอง และ ทักษะการสร้างความรู้ ในการปฏิบัติ การคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ เพื่อสร้างความรู้ใหม่เชิงวิชาการ หรือวิชาชีพในระดับเป็นที่ยอมรับ และเป็นแนวปฏิบัติได้</p> <p>๒. ทักษะด้านดิจิทัล</p>	<p>๑. ทักษะการเรียนรู้ การเรียนรู้ด้วยตนเอง และ ทักษะการสร้างความรู้ ในการปฏิบัติ การคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่เชิงวิชาการ หรือวิชาชีพในระดับที่อ้างอิง หรือปรับใช้ในบริบทอื่นได้</p> <p>๒. ทักษะด้านดิจิทัล</p>

รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ มก. พ.ศ. 2565

ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. 2565

ประกาศ ณ วันที่ 29 กันยายน 2565

(มติที่ประชุมคณะกรรมการวิชาการ ในการประชุม ครั้งที่ 9/2565 วันที่ 5 กันยายน พ.ศ. 2565 และคณะกรรมการการศึกษา มก. ในการประชุม ครั้งที่ 16/2565 วันที่ 8 กันยายน พ.ศ. 2565)

ระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565	ระดับปริญญาโท พ.ศ. 2565	ระดับปริญญาเอก พ.ศ. 2565
จริยธรรม (Ethics) 1. นิสิตสามารถแสดงออกถึงความซื่อสัตย์ทางวิชาการ 2. นิสิตสามารถแสดงออกถึงการเคารพกฎระเบียบและค่านิยมอันดีงามของสังคม และจรรยาบรรณวิชาการหรือวิชาชีพ	จริยธรรม (Ethics) 1. นิสิตสามารถแสดงออกถึงความซื่อสัตย์ทางวิชาการ 2. นิสิตสามารถแสดงออกถึงการเคารพกฎระเบียบและค่านิยมอันดีงามของสังคม และจรรยาบรรณวิชาการหรือวิชาชีพ	จริยธรรม (Ethics) 1. นิสิตสามารถแสดงออกถึงความซื่อสัตย์ทางวิชาการ 2. นิสิตสามารถแสดงออกถึงการเคารพกฎระเบียบและค่านิยมอันดีงามของสังคม และจรรยาบรรณวิชาการหรือวิชาชีพ
ความรู้ (Knowledge) 1. นิสิตสามารถวิเคราะห์และแก้ปัญหาโดยใช้ความรู้เฉพาะสาขาวิชาได้	ความรู้ (Knowledge) 1. นิสิตสามารถประมวลแนวคิด ทฤษฎี และงานวิชาการที่เกี่ยวข้องเพื่อออกแบบและพัฒนางานวิจัย 2. นิสิตสามารถต่อยอดงานวิจัยเพื่อการปรับปรุงหรือพัฒนาเพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่ให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลง	ความรู้ (Knowledge) 1. นิสิตสามารถสร้างแนวคิด ทฤษฎี หรือสาระความรู้ใหม่ที่นำไปสู่การแก้ปัญหาแบบองค์รวมซึ่งเป็นที่ยอมรับในสาขาวิชา 2. นิสิตสามารถนำผลการวิจัยไปปรับใช้ในบริบทอื่นได้
ทักษะ (Skills) 1. นิสิตสามารถแก้ปัญหาโดยใช้กระบวนการคิดอย่างมีเหตุผลตามหลักวิชาการในสาขาวิชา 2. นิสิตสามารถสื่อสารองค์ความรู้กับบุคคลที่หลากหลายได้ 3. นิสิตสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการแสวงหาข้อมูลและนำเสนอได้	ทักษะ (Skills) 1. นิสิตสามารถวิพากษ์งานวิจัยและเสนอกรอบแนวคิดในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องอย่างมีวิจารณ์ญาณในทางสร้างสรรค์ 2. นิสิตสามารถใช้เครื่องมือในการทำวิจัยในสาขาวิชาเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ถูกต้อง 3. นิสิตสามารถสื่อสารองค์ความรู้กับบุคคลที่หลากหลายได้ 4. นิสิตสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการแสวงหาและประมวลข้อมูลเพื่อนำเสนอได้	ทักษะ (Skills) 1. นิสิตสามารถวิพากษ์งานวิจัยและเสนอกรอบแนวคิดในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องอย่างมีวิจารณ์ญาณในทางสร้างสรรค์ 2. นิสิตสามารถใช้เครื่องมือในการทำวิจัยในสาขาวิชาเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ถูกต้อง 3. สามารถสังเคราะห์และบูรณาการองค์ความรู้เชิงวิชาการหรือวิชาชีพเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ 4. นิสิตสามารถสื่อสารองค์ความรู้กับบุคคลที่หลากหลายได้ 5. นิสิตสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการแสวงหาและประมวลข้อมูลเพื่อนำเสนอได้
ลักษณะบุคคล (Character) 1. นิสิตแสดงออกถึงความมุ่งมั่น ตั้งใจ สามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความรับผิดชอบ สร้างสรรค์ และสามัคคี (IDKU) ที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2. นิสิตแสดงออกถึงการมีภาวะผู้นำ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ตระหนักถึงทางสังคมและวัฒนธรรม (Social Awareness) 3. สามารถเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองได้ 4. นิสิตแสดงออกถึงแนวคิดของการเป็นผู้ประกอบการในด้านการเห็นคุณค่าของการใช้ทรัพยากร กล่าวคือสนใจไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค	ลักษณะบุคคล (Character) 1. นิสิตแสดงออกถึงความมุ่งมั่น ตั้งใจ สามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความรับผิดชอบ สร้างสรรค์ และสามัคคี (IDKU) ที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2. นิสิตแสดงออกถึงการมีภาวะผู้นำ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ตระหนักถึงทางสังคมและวัฒนธรรม (Social Awareness) 3. สามารถเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองได้ 4. นิสิตสามารถแสดงออกถึงกระบวนการคิดตามแนวทางการวิจัย	ลักษณะบุคคล (Character) 1. นิสิตแสดงออกถึงความมุ่งมั่น ตั้งใจ สามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความรับผิดชอบ สร้างสรรค์ และสามัคคี (IDKU) ที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2. นิสิตแสดงออกถึงการมีภาวะผู้นำ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ตระหนักถึงทางสังคมและวัฒนธรรม (Social Awareness) 3. สามารถเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองได้ 4. นิสิตสามารถมองเห็นปัญหา และแก้ไขปัญหาโดยใช้กระบวนการวิจัยได้ด้วยตนเอง

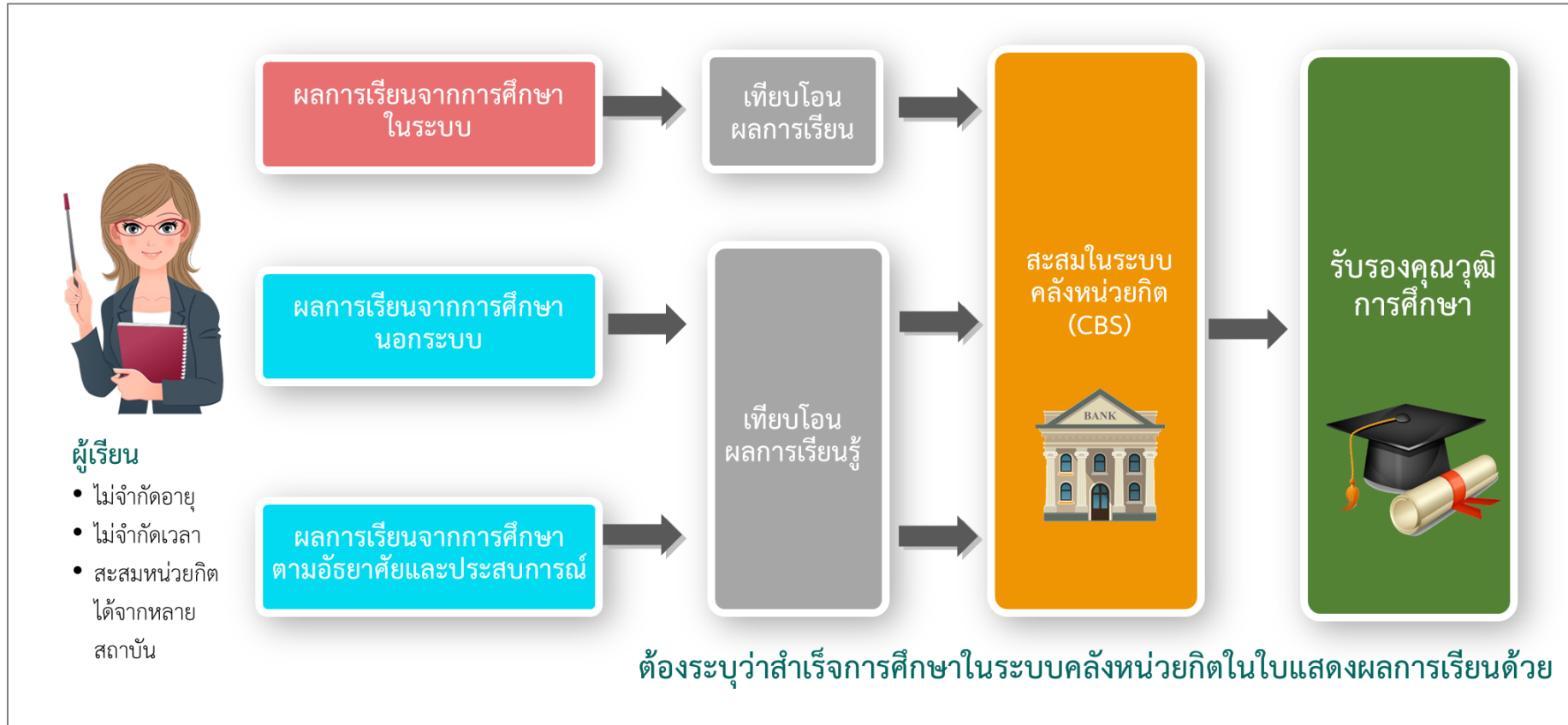
หลักการ

- สามารถเทียบโอนได้ทั้งจากการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย
- ต้องยึดหลักความเสมอภาคและโปร่งใซึ่งคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
- ต้องจัดให้มีหน่วยงานให้คำแนะนำ ปรีกษา และดำเนินการให้มีการเทียบโอนหน่วยกิต ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
- ต้องกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการที่ใช้ในการทดสอบและประเมินผลเพื่อการเทียบโอนที่มีมาตรฐาน

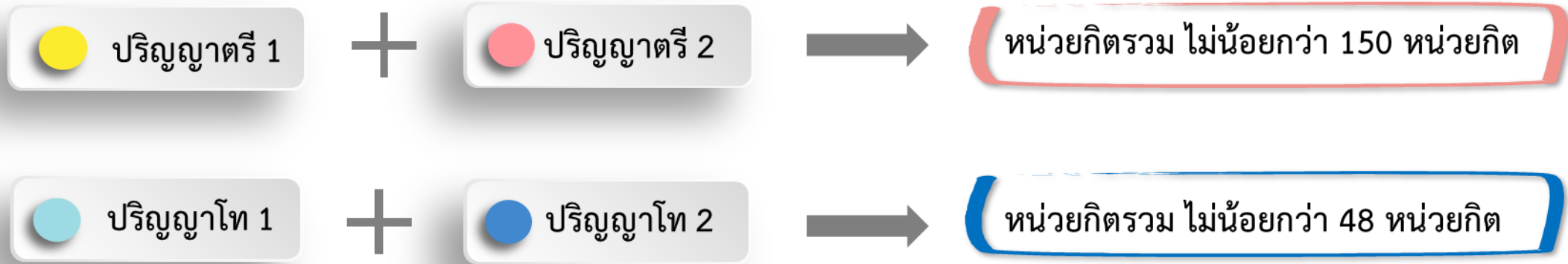
หลักเกณฑ์

- ผลการเรียนในรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชาที่นำมาขอเทียบโอน ต้องมีคะแนน ดังนี้
 - ระดับปริญญาตรี ไม่ต่ำกว่า 2.00 จากระบบ 4.00 หรือเทียบเท่า
 - ระดับปริญญาโท ไม่ต่ำกว่า 3.00 จากระบบ 4.00 หรือเทียบเท่า
- รายวิชาที่เทียบโอนจากต่างสถาบัน ไม่สามารถนำมาคำนวณแต้มระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม

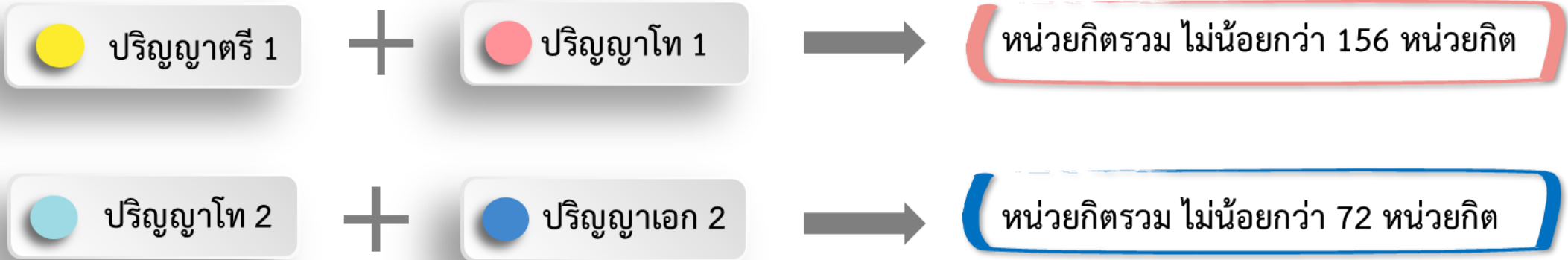

- สถาบันอุดมศึกษาที่ประสงค์จะดำเนินการคลังหน่วยกิต ต้องยื่นขอขึ้นทะเบียนต่อ กมอ. โดยความเห็นชอบของสภาสถาบัน และจัดทำรายงานผลการดำเนินงานเสนอต่อคณะกรรมการเป็นประจำทุกปี
- การดำเนินการหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับคลังหน่วยกิตที่ดำเนินการอยู่ สามารถดำเนินการต่อไป แต่ต้องดำเนินการขอขึ้นทะเบียนภายใน 3 ปี

ต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระเป็นฉบับเดียวกันหรือสองฉบับ

- หลักสูตรที่จะนำมาจัดการศึกษาแบบควบสองปริญญา ต้องเป็นหลักสูตรที่เปิดสอนแยกเป็นสองหลักสูตร ในสถาบันเดียวกัน **ผู้เรียนศึกษาพร้อมกัน**
- สถาบันอุดมศึกษาจัดทำประกาศกำหนดหลักสูตรที่จะนำมาจัดการศึกษาควบปริญญา หลักเกณฑ์การรับนักศึกษา คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา วิธีการศึกษา การวัดผลการศึกษา และเกณฑ์การสำเร็จของนักศึกษาในหลักสูตรควบปริญญาให้ชัดเจน

ต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าวิทยานิพนธ์เป็นฉบับเดียวกันหรือสองฉบับ

- หลักสูตรควบระดับปริญญาตรีและปริญญาโท เป็นหลักสูตรที่เปิดสอนแยกเป็นสองหลักสูตร อาจเป็นสาขาวิชาเดียวกันหรือต่างสาขาวิชาในสถาบันเดียวกัน **ผู้เรียนศึกษาในช่วงเวลาต่อเนื่องกัน**
- หลักสูตรควบระดับปริญญาโทและปริญญาเอก เป็นหลักสูตรที่เปิดสอนแยกเป็นสองหลักสูตร อาจเป็นสาขาวิชาเดียวกันหรือต่างสาขาวิชาในสถาบันเดียวกัน **ผู้เรียนศึกษาในช่วงเวลาเดียวกัน หรือในช่วงต่อเนื่องกัน**
- สถาบันอุดมศึกษาจัดทำประกาศกำหนดหลักสูตรที่จะนำมาจัดการศึกษาควบระดับปริญญา หลักเกณฑ์การรับนักศึกษา คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา วิธีการศึกษา การวัดผลการศึกษา และเกณฑ์การสำเร็จการศึกษา

กรอบตามกฎหมาย (Regulatory Framework)

มาตรา 55 เมื่อสภาสถาบันอุดมศึกษาอนุมัติหลักสูตรการศึกษาตามมาตรา 54 และได้แจ้งหลักสูตรการศึกษาดังกล่าวต่อสำนักงานปลัดกระทรวงแล้ว จึงจะเปิดสอนตามหลักสูตรการศึกษา ดังกล่าวได้

ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาที่จะต้องตรวจสอบหลักสูตรการศึกษาที่ได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่งว่าเป็นไปตามมาตรฐานตาม มาตรา 54 หรือไม่ ในกรณีที่เห็นว่าไม่เป็นไปตามมาตรฐาน ให้คณะกรรมการ มาตรฐานการอุดมศึกษาสั่งให้สถาบันอุดมศึกษาแก้ไขปรับปรุง หลักสูตร การศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานภายในระยะเวลาที่กำหนด และในกรณี จำเป็นเพื่อป้องกัน ความเสียหาย คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา จะสั่งให้สถาบันอุดมศึกษาระงับการดำเนินการ ตามหลักสูตรการศึกษานั้นไว้ ก่อนก็ได้

กรอบตามกฎหมาย (Regulatory Framework)

มาตรา 56 ในการตรวจสอบหรือพิจารณาหลักสูตรของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา ตามมาตรา 55 ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาหรือบุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งหรือมอบหมายจาก คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา มีหน้าที่ตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา

มาตรา 60 ในกรณีที่ผลการตรวจสอบตามมาตรา 56 ปรากฏว่าการจัดการศึกษาในหลักสูตรการศึกษาใดในสถาบันอุดมศึกษาเป็นไปตามที่ได้แจ้งไว้ตามมาตรา 55 ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาประกาศรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาในหลักสูตรการศึกษาดังกล่าว ซึ่งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อนที่ผู้เรียนรุ่นแรกจะสำเร็จการศึกษาในหลักสูตรการศึกษานั้น

นิยามศัพท์

“ผู้ตรวจสอบ” หมายความว่า บุคคลที่คณะกรรมการแต่งตั้งหรือมอบหมายให้ทำหน้าที่ ตรวจสอบหรือพิจารณาหลักสูตรการศึกษา และทำหน้าที่ตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษาของ สถาบันอุดมศึกษา

“ระบบการบริหารจัดการศึกษา” การบริหารคุณภาพเพื่อให้มีการประกันคุณภาพเชิง ผลลัพธ์ และมีการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องในทุกกระบวนการจัดการศึกษา ประกอบด้วย การ ออกแบบหลักสูตรการศึกษา การจัดกระบวนการเรียนรู้ การบริหารทรัพยากรการเรียนรู้ การพัฒนา อาจารย์ การรับนักศึกษา การติดตาม การประเมินผลการจัดการศึกษา การสำเร็จการศึกษาการบริหาร ความเสี่ยง และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

“ระบบการบริหารคุณภาพ” หมายความว่า การบริหารจัดการกระบวนการต่าง ๆ ให้มี คุณภาพ ซึ่งประกอบด้วย 3 กระบวนการ ได้แก่ การวางแผนคุณภาพ (Quality Planning) การควบคุม คุณภาพ (Quality Control) และการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพ (Quality Improvement)

“การดำเนินการจัดการศึกษา” หมายความว่า การดำเนินการตามระบบบริหารจัดการศึกษาที่ กำหนดไว้ในหลักสูตร เพื่อให้มั่นใจว่าผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาตรงตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนด มี ความรู้ ทักษะและลักษณะส่วนบุคคลเหมาะสมในการประกอบอาชีพ และผู้ใช้บัณฑิตมั่นใจว่าบัณฑิตมี สมรรถนะเป็นไปตามที่คาดหวัง

ตรวจสอบหลักสูตร (Pre)

การพัฒนาหลักสูตรที่มี
กระบวนการสร้างความพึง
พอใจแก่ผู้มีส่วนได้เสีย
และมั่นใจว่าความต้องการ
ได้รับการตอบสนอง

ข้อมูลในการออกแบบ (Input)

1. ความสอดคล้องกับทิศทางนโยบายของ
ประเทศ และพันธกิจ ยุทธศาสตร์ของสถาบัน
ที่สอดคล้องกับการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา

2. ความเสี่ยงและผลกระทบจากภายนอก

3. การรับฟังความคิดเห็นจากจากผู้ใช้บัณฑิต
ภาครัฐหรือภาคเอกชน นักศึกษา และนักเรียนฯ
(VOC)

การออกแบบ

4. ความสอดคล้องของการออกแบบการ
จัดการเรียนการสอนและระบบบริหารจัดการ
การศึกษากับมาตรฐานหลักสูตร
ระดับอุดมศึกษาและมาตรฐานคุณวุฒิ
ระดับอุดมศึกษา โดยมีผลลัพธ์ที่
คาดหวังเพื่อตรวจสอบการดำเนินการ
จัดการศึกษา (Post) จำนวน 3 ข้อ คือ

1. ผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนและผู้สำเร็จ
การศึกษาตามที่หลักสูตรกำหนดไว้
2. การดำเนินการตามระบบการบริหารจัด
การศึกษาที่ออกแบบไว้
3. การปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพอย่าง
ต่อเนื่อง

หลักสูตร
ปรับปรุงให้
เพิ่มเติมผลการ
ดำเนินงานของ
หลักสูตร ผล
การประเมิน
ความพึงพอใจ
ของผู้มีส่วนได้
ส่วนเสีย

ตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษา (Post)

ผลลัพธ์และการดำเนินการตามที่ออกแบบ

การดำเนินการจัดการศึกษาที่มี
กระบวนการควบคุมที่มั่นใจได้ว่าจะเกิดผล
ลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังได้จริง
ตลอดจนมีกระบวนการติดตามและ
พัฒนาสมรรถนะการดำเนินการอย่าง
ต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

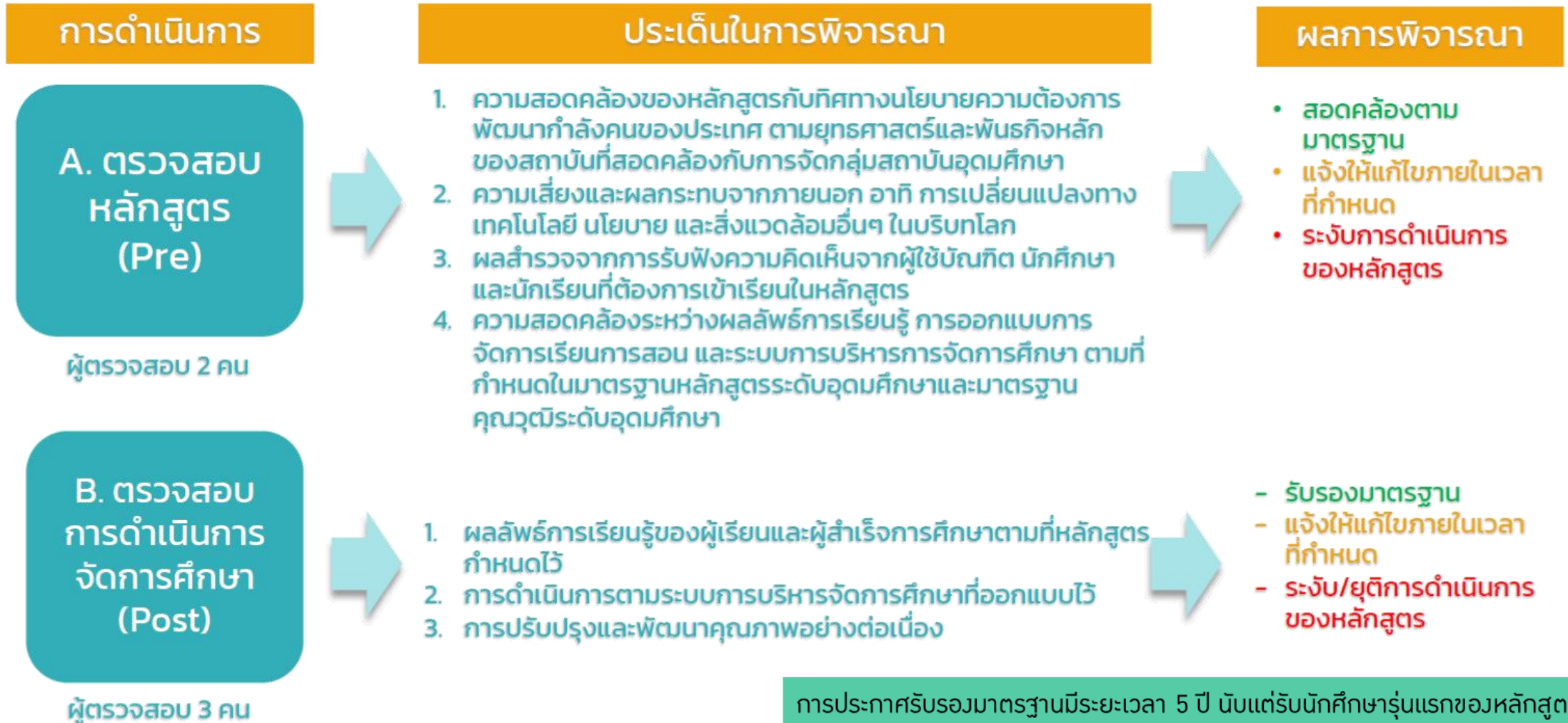

1. ผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาตามที่หลักสูตรกำหนดไว้

2. การดำเนินการตามระบบการบริหารจัดการศึกษาที่ออกแบบไว้

3. การปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

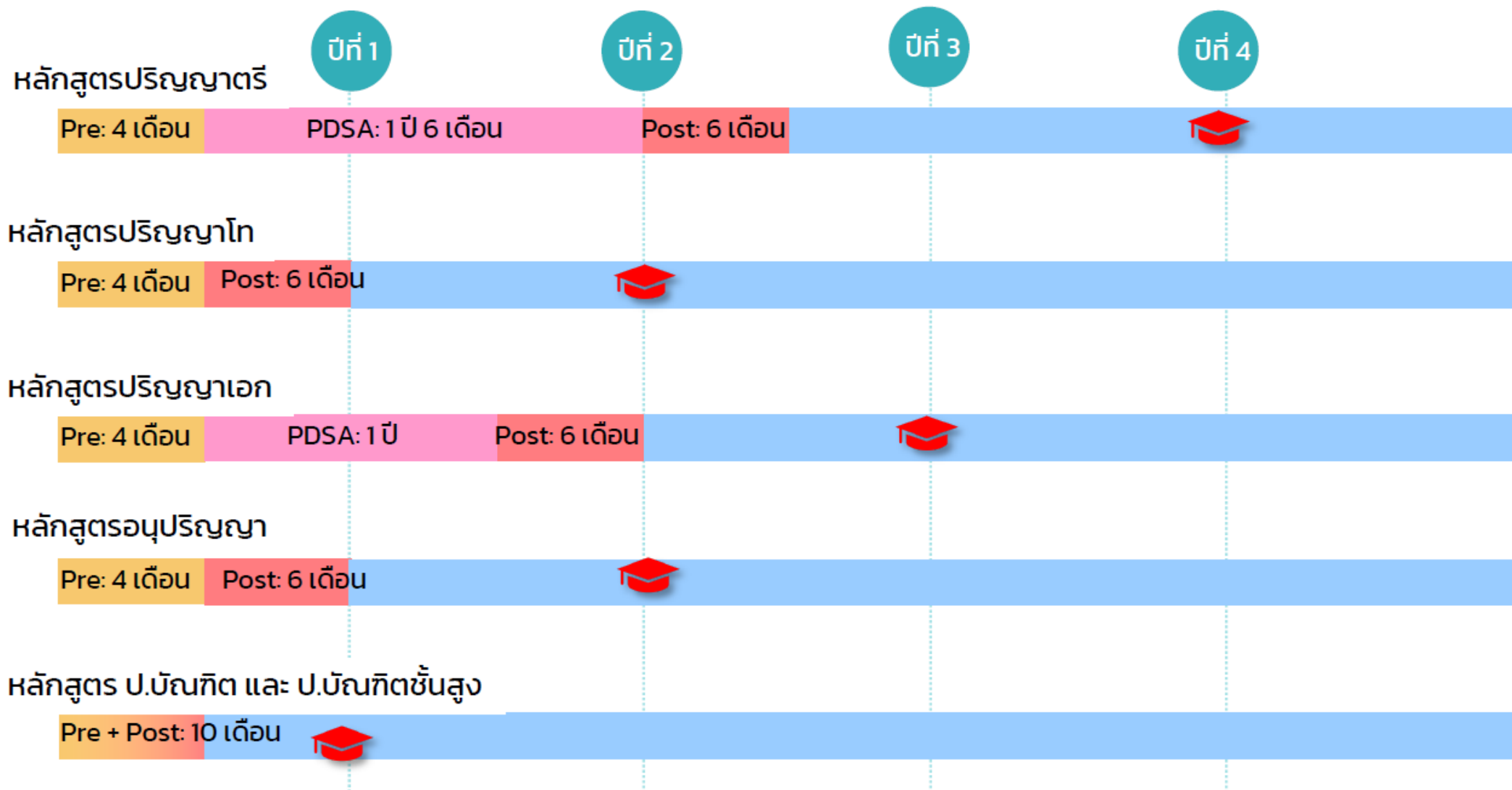
ภาพรวมของกระบวนการตรวจสอบเพื่อรับรองมาตรฐาน

การประกาศรับรองมาตรฐานมีระยะเวลา 5 ปี นับแต่รับนักศึกษารุ่นแรกของหลักสูตร

← ระยะเวลาการรับรองมาตรฐานหลักสูตร (5 ปี) →

ยื่นขอรับ
การรับรอง
รอบต่อไป

ก่อนครบกำหนด
ระยะเวลาการ
รับรองอย่าง
น้อย 180 วัน

ตัวอย่างการดำเนินการรับรองมาตรฐานระดับปริญญาตรี

หลักสูตร

สภาสถาบันฯ

สป.อว.

การออกแบบระบบบริหารจัดการศึกษา/
ประกันคุณภาพภายในหลักสูตร
ตามเกณฑ์มาตรฐานฯ และ กม.ที่เกี่ยวข้อง

สภาสถาบันฯ อนุมัติหลักสูตร

แก้ไข

แก้ไข/ไม่รับรอง

ภายใน 4 เดือนของ
ปีการศึกษาที่เปิดรับ นศ.

ตรวจสอบหลักสูตร (Pre)

- ศึกษานโยบายประเทศ และพันธกิจ ยุทธศาสตร์สถาบันที่สอดคล้องกับการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา
- ความเสี่ยงและผลกระทบจากภายนอก
- VOC
- การออกแบบการจัดการเรียนการสอนและระบบบริหารจัดการศึกษา

สภาสถาบันฯ รับทราบการพิจารณาความสอดคล้อง

PDSA
พัฒนา/ปรับปรุงการบริหารจัดการประกัน
คุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานฯ
และกม. ที่เกี่ยวข้อง และผลปี 1, ปี 2

สภาสถาบันฯ
ตรวจสอบผลการดำเนินงาน

ส่งรายงาน

แก้ไข/
ไม่รับรอง

ตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษา (Post)

- ผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน/ผู้สำเร็จการศึกษา
- การดำเนินการตามที่ออกแบบ
- การปรับปรุงคุณภาพ

ภายใน 6 เดือน
หลังจากส่งรายงาน

สภาสถาบันฯ รับทราบการรับรอง

PDSA

- พัฒนา/ปรับปรุงการประกันคุณภาพ
- ผล ป.ตรี : ปี 1, ปี 2, ปี 3, ปี 4, บัณฑิต
- ป.โท : ปี 1, ปี 2, บัณฑิต 2-3 รุ่น
- ป.เอก : ปี 1, ปี 2, ปี 3, บัณฑิต 1-2 รุ่น
- Customer Satisfaction
- ชื่อเรื่องเรียน
- EQA (ถ้ามี)
- ออกแบบและปรับปรุงหลักสูตร

สภาสถาบันฯ อนุมัติหลักสูตร

เข้าสู่กระบวนการรับรองมาตรฐาน**รอบใหม่**

สิ้นปี
ที่ 2

ก่อน
สิ้นปี
ที่ 5

1. บันทึกข้อมูลหลักสูตรลงในระบบ CHECO 8 รายการ

- วันเดือนปีที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติหลักสูตร
- ปีการศึกษาที่สภาอนุมัติให้เปิดสอน
- ชื่อหลักสูตร (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)
- ชื่อปริญญา และชื่อย่อปริญญา (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)
- จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรและโครงสร้างหลักสูตร
- อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและคุณสมบัติ
- อาจารย์ประจำหลักสูตรและคุณสมบัติ
- แผนรับนักศึกษา

2. แนบเอกสารหลักสูตรการศึกษาเป็นไฟล์ PDF ประกอบด้วย 10 หัวข้อที่ต้องรายงานในเล่มหลักสูตร

ประเด็นการพิจารณา	คำอธิบาย	เกณฑ์การตัดสิน
<p>๑. ผลลัพธ์การเรียนรู้</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาการของผลลัพธ์การเรียนรู้แต่ละด้านระหว่างเรียน และมีการสะสมจนมีแนวโน้มที่มั่นใจได้ว่า จะบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้โดยรวมที่กำหนดในหลักสูตรการศึกษา 	☐ ผ่าน ☐ ต้องปรับปรุง ☐ ไม่ผ่าน
<p>๒. โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาและรายวิชา</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● หลักสูตรการศึกษามีการกำหนดผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญ และวิธีการได้มาซึ่งความต้องการและความคาดหวังอย่างไร ที่นำไปสู่การกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่สะท้อนความต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญ ที่ครอบคลุมตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ และสะท้อนเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียนทั้งระยะสั้นและระยะยาว 	☐ ผ่าน ☐ ต้องปรับปรุง ☐ ไม่ผ่าน

ประเด็นการพิจารณา	คำอธิบาย	เกณฑ์การตัดสิน
	<ul style="list-style-type: none"> ● การออกแบบโครงสร้างหลักสูตรการศึกษาและรายวิชา หรือโมดูลการเรียนรู้ มีความสัมพันธ์กับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรการศึกษาอย่างไร ที่ทำให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะทางวิชาการและวิชาชีพได้จริง 	
๓. การจัดการกระบวนการเรียนรู้	<ul style="list-style-type: none"> ● การจัดการกระบวนการเรียนรู้กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ รู้จักวิธีแสวงหาความรู้ ปลูกฝังให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต เกิดกรอบคิดแบบเติบโต (Growth Mindset) ได้อย่างไร ● การจัดการกระบวนการเรียนรู้ทำให้มั่นใจได้ว่าผู้เรียนสามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้กับโลกของการทำงานจริงได้ และตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญ และสอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง 	☐ ผ่าน ☐ ต้องปรับปรุง ☐ ไม่ผ่าน

๔. วิธีการวัดและประเมินผลผู้เรียน

- การออกแบบการวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ และพัฒนาการของผู้เรียน มีวิธีการ เครื่องมือ และการกำหนดเกณฑ์การตัดสินผลที่น่าเชื่อถืออย่างไร ที่สะท้อนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ที่แท้จริงของผู้เรียน
- มีวิธีการอย่างไรในการทบทวน ตรวจสอบ กำกับ การให้ข้อมูลป้อนกลับ และการรายงานผลการเรียนรู้ ที่นำมาสู่การพัฒนาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพ การเรียนการสอน ทั้งของผู้สอนและผู้เรียน เพื่อให้มั่นใจว่าผู้เรียนบรรลุผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ ที่หลักสูตรการศึกษาและรายวิชาคาดหวัง

- ผ่าน
- ต้องปรับปรุง
- ไม่ผ่าน

๕. ระบบและกลไก
การพัฒนาหลักสูตร
และการบริหาร
คุณภาพ

- หลักสูตรการศึกษามีการวางแผนคุณภาพ (Quality Planning) การควบคุมคุณภาพ (Quality Control) และการบริหารความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างดำเนินการหลักสูตร รวมถึงมีการจัดการข้อร้องเรียนและการอุทธรณ์อย่างไร
- หลักสูตรการศึกษามีการนำข้อมูลการประเมินผล การจัดการศึกษาดังกล่าวมาใช้ในการทบทวน และการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพ (Quality Improvement) ของหลักสูตรการศึกษาอย่างไร เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนด และผู้ใช้บัณฑิตมั่นใจว่าจะได้บุคลากรที่มีความสามารถตรงตามความต้องการและความคาดหวัง
- มีวิธีการอย่างไรในการสื่อสารและเผยแพร่ข้อมูลของหลักสูตรการศึกษาให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญได้รับทราบ

- ผ่าน
- ต้องปรับปรุง
- ไม่ผ่าน

การแปลความหมายของเกณฑ์การพิจารณารายประเด็น แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ผลการพิจารณา	ความหมาย
ผ่าน	มีหลักฐานเชิงประจักษ์ และผลการดำเนินงานที่สอดคล้องกับหลักการและประเด็นการพิจารณาที่กำหนด ครบถ้วน
ต้องปรับปรุง	ไม่ปรากฏหลักฐานเชิงประจักษ์ หรือผลการดำเนินงานไม่ครบถ้วนตามเกณฑ์การพิจารณาที่กำหนด โดยต้องปรับปรุงตามข้อเสนอแนะภายในเวลาที่กำหนด
ไม่ผ่าน	ไม่ปรากฏหลักฐานเชิงประจักษ์ หรือผลการดำเนินงานไม่ครบถ้วนตามเกณฑ์การพิจารณาที่กำหนด

การพิจารณาผลการรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาในหลักสูตรการศึกษา แบ่งออกเป็น ๒ ระดับ ดังนี้

ผลการรับรองมาตรฐานฯ	ความหมาย
รับรอง	หลักสูตรการศึกษาดำเนินการได้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรฯ และมีผลการพิจารณารายประเด็นในระดับ “ผ่าน” ทั้ง ๕ ข้อ
ไม่รับรอง	หลักสูตรการศึกษาดำเนินการไม่สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรฯ หรือมีผลการพิจารณารายประเด็นในระดับ “ไม่ผ่าน” อย่างน้อย ๑ ข้อ

หลักสูตรของ มก. ทุกหลักสูตร
ต้องผ่านการรับรองมาตรฐานหลักสูตร

